Cât de îngrijorătoare este situaţia pieţelor emergente?

Aprecierea dolarului, preţurile scăzute ale materiilor prime şi reducerea ritmului de creştere economică al Chinei generează ameninţări pentru unele dintre pieţele emergente majore, avertizează economiştii PwC.

Economia globală se confruntă din nou cu un cocktail periculos de riscuri, printre care reducerea ritmului de creştere al Chinei, aprecierea dolarului şi scăderea preţului materiilor prime şi al petrolului.

Însă, de această dată, pieţele emergente sunt cele care par cele mai vulnerabile, în vreme ce economiile dezvoltate încă se zbat să depăşească perioada de creştere anemică cu care se confruntă de aproape un deceniu, de la debutul crizei financiare globale, arată economiştii PwC.

Fig 1: Emerging economy growth is slowing down – of the E7, only India enjoyed faster growth in 2015 compared to its medium-term average

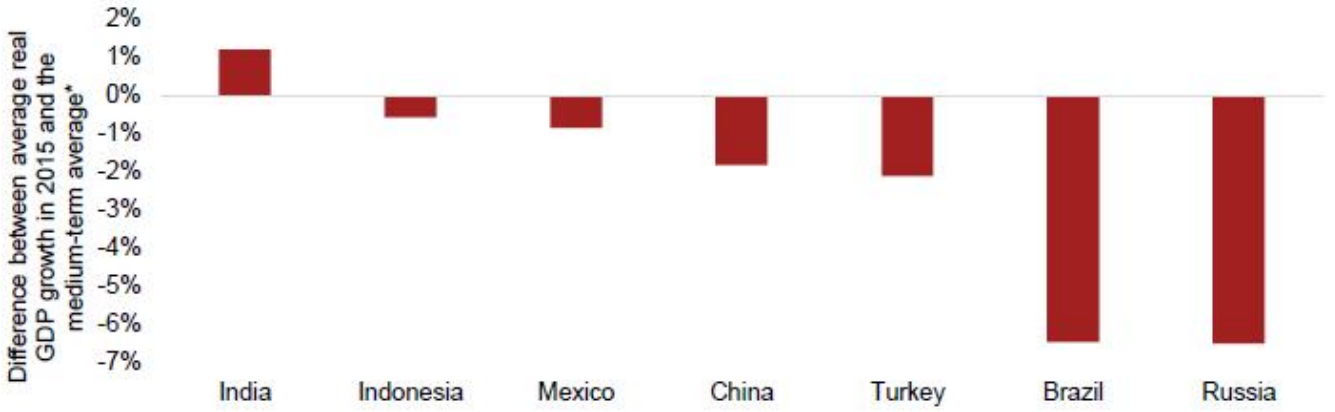

*Medium-term average defined as 2010-2014, growth measured on a quarterly basis in year-on-year terms
Note: Due to data availability, the growth data for India and Indonesia starts from 2012 Q2 and Q1 2011 respectively
Sources: PwC analysis, Datastrean, National Statistical Agencies

După cum arată Figura 1 de mai sus, creşterea economică a încetinit în şase dintre cele mai mari şapte ţări emergente (grupul E7), în comparaţie cu anii trecuţi. Doar **India** a avut o creştere economică mai rapidă în 2015 decât ritmul său mediu

de creştere pe termen lung. În schimb, economiile **Braziliei** şi **Rusiei** sunt în recesiune.

Care au fost factorii care au determinat această deteriorare a situaţiei economice a ţărilor emergente?

Ritmul de creştere al economiei chineze încetineşte, iar preţurile materiilor prime scad:

După ce a înregistrat rate de creştere de peste 8% între 2000 şi 2011, economia chineză a încetinit la un ritm de creştere de sub 7% anul trecut, iar economiştii PwC se aşteaptă ca acest ritm să scadă în continuare la aproape 6% în 2017.

“Deşi această tendinţă era aşteptată de ceva vreme, reducerea ritmului de creştere s-a produs mai rapid decât anticipau analiştii economici în urmă cu doi ani”, a declarat Richard Boxshall, Economist Senior, PwC.

“Acest risc de decelerare economică este în continuare prezent, în ciuda faptului că în ultima ediţie a raportului PwC Global CEO Survey, directorii generali ai companiilor din China s-au declarat mai optimişti decât omologii lor din Statele Unite cu privire la perspectivele de creştere ale veniturilor companiilor lor”, a adăugat Boxshall.

Principalul efect direct al decelerării economiei Chinei se vede deja în evoluţia comerţului international. **Brazilia** şi **Indonezia** sunt statele cele mai expuse la scăderea comenzilor venite din China. Spre exemplu, impactul direct al scăderii cu 10% a exporturilor Indoneziei către China va duce la o reducere a ritmului de creştere al ţării cu 0,2%. Reducerea ritmului de creştere al Chinei şi a comenzilor acesteia au şi un efect indirect prin scăderea preţurilor materiilor prime. **Rusia, Indonezia, Brazilia** şi, într-o mai mică măsură, **Mexic** sunt toate exportatori neţi de materii prime, prin urmare suferă din cauza scăderii preţurilor acestor produse.

Datoriile externe în valută sunt de asemenea o vulnerabilitate

pentru unele economii emergente:

Aprecierea dolarului american corelată şi cu gradul de îndatorare în valuta americană reprezintă un motiv de îngrijoare pentru unele companii din pieţele emergente, pentru gospodării (şi într-o mai mică măsură pentru guverne), aşa cum se poate observa în Figura 2 de mai jos. Economiştii PwC consideră că:

- **Brazilia** şi **Turcia** sunt printre ţările considerate "foarte vulnerabile" în privinţa datoriei externe.
- Datoria externă a **Chinei** este însă relativ protejată de efectele aprecierii dolarului datorită faptul că datoria denominată în valută reprezintă doar o mică parte din economie, deşi unele companii chineze sunt mai expuse din acest punct de vedere.
- **Indonezia, Mexic, Rusia şi India**, restul de patru state dintre cele mai mari şapte economii emergente din lume, au o poziţie intermediară în privinţa expunerii la datoria denominate în dolari – chiar dacă primele trei au şi alt tip de expunere legată de preţurile materiilor prime şi de dependenţa de exporturile către China. India pare să fie într-o poziţie mai stabilă, iar în prezent pare să fie cea mai solidă dintre economiile emergente majore.

Decidenţii politici au ceva spaţiu de manevră pentru a adopta măsuri în sprijinul economiei:

Analiza PwC arată că:

- Unele dintre statele E7 au suficient spaţiu fiscal, pentru că au deficite bugetare relativ mici şi un nivel redus al datoriei publice. Chiar şi în **Mexic** sau **Rusia,** acolo unde deficitul bugetar este de peste 3% din PIB, datoria publică este mai mică de 60% din PIB. Decidenţii politici pot folosi stimulul fiscal pentru a încuraja cererea, în cazul în care ritmul creşterii economice

continuă să scadă.

- Lucrurile sunt mai puţin clare în privinţa politicii monetare, atâta vreme cât inflaţia rămâne la niveluri ridicate **în Brazilia, Rusia şi Turcia**, dar este sub target în **China**. Cu toate acestea, având în vedere că nivelul dobânzilor de politică monetară este mai ridicat în statele E7 decât în economiile dezvoltate – în prezent cea mai mică dobândă dintre statele E7 este înregistrată în Mexic (3,25%) – decidenţii au spaţiu de manevră pentru a adopta măsuri de stimul monetar dacă doresc.

„Per total, perspectivele economice pe termen scurt ale economiilor emergente s-au deteriorat, deşi multe dintre acestea au în continuare un potenţial foarte bun de creştere pe termen lung. Prin urmare, recomandăm clienţilor noştri să îşi testeze planurile de afaceri din pieţele emergente în ipoteza unui scenariu de creştere mai redus în aceste state în următorii câţiva ani”, a conchis Richard Boxshall.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm accesaţi ediţia de luna aceasta a Global Economy Watch la adresa de internet www.pwc.com/gew.